

punkt, at det var muligt for Frankrig at tage udvidelsen som gidsel og dermed få en for protektionistisk landbrugspolitik igennem.

Jeg synes bare, at Danmark skulle have gjort et meget mere aktivt forsøg på at forhindre den aftale. Nu har vi jo låst os selv i meget høj grad på en fortsættelse under vilkår, som bestemt ikke er ideelle, og hvor en reform i 2006 var det, der ellers havde været sigtelinjen.

Så vil jeg bare tilslutte mig de mange spørgsmål, der har været. Hvis ikke regeringen vil tage SF's forslag, hvad agter regeringen så mere konkret at gøre for at fremme en afvikling så hurtigt som muligt af EU's sukkerordninger?

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Er der flere, som ønsker ordet? Ja, det gør fødevareministeren.

Kl. 18.35

(Kort bemærkning).

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):
Blot en sidste bemærkning til både fru Ritt Bjerregaard og til hr. Jørn Jespersen.

Fra regeringens side har vi den klare opfattelse, at en liberalisering af sukkerområdet også hænger sammen med en liberalisering af det øvrige landbrugsområde, og derfor afventer vi nu Kommissionens udspil på det her område. Men det betyder jo ikke, at vi sidder på hænderne – jeg tror, det var hr. Jørn Jespersen, der brugte det udtryk – at regeringen intet foretager sig i den mellemliggende periode.

Der bruger vi selvfølgelig de sædvanlige muligheder for at påvirke den holdning hos de lande, der har den samme holdning, som vi fra dansk side har. Det er – hvis jeg måske til bevidsthed skal gentage det – England, det er Holland, og det er Sverige, der på sukkerområdet har den samme holdning, som vi har fra dansk side. Og det er klart, at vi også samarbejder med de lande for at prøve at påvirke Kommissionen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug

og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 124:

Forslag til folketingsbeslutning om genindførelse af strukturordningen under EU's landdistriktsprogram for små og mellemstore virksomheder.

Af Ritt Bjerregaard (S) og Jørn Jespersen (SF)
m.fl.

(Fremsat 27/3 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevareministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt indlede drøftelsen med at sige, at jeg som udgangspunkt finder det utrolig sympatisk, at forslagsstillerne med det her forslag til folketingsbeslutning ønsker at hjælpe de små og de mellemstore virksomheder i fødevareindustrien. De små og mellemstore fødevarevirksomheder er jo sammen med de store fødevarekoncerner vigtige elementer i den danske fødevaresektors udvikling i de kommende år, et område, der også i fremtiden vil komme til at rumme store udfordringer.

Det er selvfølgelig nødvendigt for en regering at prioritere den offentlige indsats inden for såvel Fødevareministeriets område som inden for hele den samlede erhvervs politik.

Det forslag til folketingsbeslutning, som forslagsstillerne her har fremsat, genoptager den debat om erhvervsstøtte, som vi har haft gentagne gange i det forløbne år med udgangspunkt i strukturprojektordningen. Det rejser jo spørgsmålet om, hvad der er den bedste måde at understøtte en fremadrettet erhvervsudvikling på, samtidig med at andre samfundshensyn også bliver tilgodeset. Det er her ligesom på så mange andre områder vigtigt, at vi får mest ud af pengene.

Jeg bliver nødt til at sige, at regeringen fortsat ikke har til hensigt at genåbne strukturprojektordningen. Efter regeringens opfattelse er tiden løbet fra de traditionelle investeringsstøtteord-

ninger med statstilskud til investeringer, der i højere grad burde gennemføres på et økonomisk selv bærende grundlag.

Et højt investeringsniveau i virksomhederne også inden for fødevarerindustrien er selvfølgelig af stor betydning for en fremtidig positiv udvikling og dermed også for både vækst og velfærd i samfundet som helhed, og i den forbindelse er det vigtigt og væsentligt, at virksomhederne har adgang til de nødvendige ressourcer på et velfungerende marked. Det gælder ikke mindst, når vi snakker kapital.

Det offentlige rolle er primært at sikre, at de grundlæggende rammer for investeringerne er i orden. Direkte erhvervstilskudsordninger bør være undtagelsen, og det gælder særligt i en tid med en stabil omkostningsudvikling, med et skattestop og med en historisk lav realrente.

Det er derfor stadig regeringens holdning, at den bedste måde at hjælpe virksomhederne på er ved at bedre de generelle rammebetingelser, som virksomhederne til daglig skal operere under. Det gælder ikke mindst for de små og for de mellemstore virksomheder, som jo er sat i fokus i beslutningsforslaget.

Fra regeringens side fokuseres på indsatsen for målrettet lettelse af skatterne, på administrative omkostningslettelser og på regelforenkling med lettelser for administrativt bøvlg og i det hele taget at gøre det nemmere at drive virksomhed, også selv om man er en lille virksomhed.

Kl. 18.40

Det har regeringen gjort med konkurrenceevnepakken, som blev lanceret sidste år, og det gør regeringen også med mange af de initiativer, der er i gang under vækststrategien »Vækst med vilje«, hvor der fokuseres på investeringer, forskning og innovation, fri og åben konkurrence for iværksættere og på uddannelse. Det gør regeringen fortsat ved at have skabt fokus på regelforenkling ved det tværministerielle initiativ »Noget for noget«, der har til formål at gøre det lettere for virksomhederne. Vel at mærke når det er velfungerende virksomheder, der i øvrigt har orden i tingene.

Når vi så taler om tilskudsordninger, har jeg tidligere sagt, og det vil jeg godt gentage, at i en situation, hvor der skal prioriteres, er det regeringens opfattelse, at den bedste anvendelse af midlerne er at satse på en fortsat opbakning omkring innovation og den forsknings- og udviklingsindsats, der heldigvis foregår i virksomhederne, og som er helt væsentlig for at fastholde og også forbedre erhvervenes konkurrenceevne.

De mere grundlæggende investeringer i erhvervets fremtidige konkurrenceevne er svære at gennemføre på et umiddelbart økonomisk selv bærende grundlag, da afkastet jo ikke altid kan ses lige rundt om hjørnet. Og her er der et velargumenteret behov for offentlig støtte. Derfor prioriterer regeringen innovationsordningen og det udviklingsperspektiv, der er i fremadrettetheden i innovationsordningen, og jeg har da også med tilfredshed noteret mig, at forslagsstillerne bakker op om innovationsordningen.

Forslagsstillerne foreslår, at midlerne til at genåbne strukturprojektordningen i 2003 kan hentes fra de videreførte uforbrugte midler på finanslovskontoen for økologisk arealtilskud. De 46,6 mio. kr., der jo i øvrigt inkluderer EU-tilskuddet, og det beløb, der bliver henvist til i bemærkningerne, er, som det også tidligere er oplyst over for Folketinget, omfattet af VMP II-aftalen og afsat til at forfølge de politiske fastsatte mål i Vandmiljøplan II.

Jeg er i øvrigt meget forundret over, at dele af en forligskreds fremsætter et beslutningsforslag om anvendelse af nogle af midlerne, hvor jeg klart havde den opfattelse, at det var den samlede forligskreds, der skulle prioritere midlerne og fortsat til intentionerne i Vandmiljøplan II.

Forberedelserne til Vandmiljøplan III-drøftelserne senere på året er, ligesom forslagsstillerne jo også ved det, i fuld gang. De omfatter på nuværende tidspunkt en række tekniske udredninger og vurderinger af de fremtidige muligheder og de fremtidige instrumenter i en kommende Vandmiljøplan III.

Regeringen mener derfor, at det ikke vil være fornuftigt at overføre VMP II-midler til en genåbning af strukturprojektordningen. Regeringen lægger vægt på, at de afsatte midler anvendes til gavn for miljøet, og at de også i fremtiden vil blive anvendt på en fremadrettet miljøindsats i en eventuel Vandmiljøplan III.

Regeringens holdning er klar. Vi ønsker at forbedre de generelle rammebetingelser for virksomhederne også i fødevarersektoren, og det kommer ikke mindst de mindre virksomheder til gavn.

I det omfang, der er behov for en ekstra hånd, prioriterer vi støtten til innovations-, forsknings- og udviklingsindsatsen, hvor de fremadrettede perspektiver er væsentlig klarere.

Med de bemærkninger kan regeringen ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil godt tage fat i en enkelt del af ministerens svar. Det var bemærkningen om, at tiden var løbet fra ordninger som dem, der her er tale om, samtidig med at ministeren godt kunne se, at der kunne være et problem for små og mindre virksomheder.

Derfor er jeg helt sikker på, at ministeren har lagt mærke til, at det netop var en række mindre mejerivirksomheder såsom Thise Mejeri, Bornholms Andelsmejeri, Osteriet Hinge, Fanø Mejeri og Løgismose Mejeri, som har været i deputation i udvalget.

Kl. 18.45

Det er jo ret indlysende, at netop disse små mejerier i forhold til mastodonten Arla har en række problemer og også nogle problemer, som har kunnet afhjælpes i kraft af strukturstøtteordningen.

Derfor er mit spørgsmål til ministeren, hvilke planer ministeren da har for, at disse virksomheder kan klare den konkurrence, som de står over for i forhold til Arla.

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

I forbindelse med strukturprojektordningens ophør eller da man nulstillede strukturprojektordningen i forbindelse med vedtagelsen af finansloven for 2002, er det korrekt, at der var et udestående antal ansøgninger, bl.a. fra nogle af de virksomheder, som fru Ritt Bjerregaard nævner.

Vi har jo, som jeg sagde, tidligere haft lejlighed til at diskutere strukturprojektordningen ved gentagne lejligheder, både her i Folketingsalen og i udvalget. Og så vidt jeg husker – det er jeg sikker på at fru Ritt Bjerregaard også har fuldstændig præsent – så var de midler, der blev fordelt i 2001, jo ikke udelukkende til små og mellemstore virksomheder.

Så vidt jeg ved, er små og mellemstore virksomheder defineret som virksomheder med op til 250 ansatte og en omsætning på maksimalt 300 mio. kr., så der er vel en vis spændvidde i størrelsesforholdet på de små og mellemstore virksomheder. Men af de penge, der blev fordelt i 2001, gik en del af midlerne til store virksomheder, bl.a. de virksomheder, som fru Ritt Bjerregaard mener, at de mindre virksomheder har vanskeligt ved at konkurrere med.

Det er min opfattelse, at de små og mellemstore virksomheder, som blev nævnt her, har en

konkurrencefordel, fordi de har et andet varesortiment og måske også en anden kundekreds, som betinger, at der er mulighed for at afsætte produkterne uden nødvendigvis at modtage erhvervsstøtte fra staten.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg kan helt bekræfte, at der i 2001 blev givet støtte ikke kun til de små virksomheder. Og som jeg tidligere har sagt til ministeren i spørgetiden her om onsdagen, så mener jeg, det var en fejl. Det var ministeren enig med mig i. Dengang var ministeren mere positiv og mente, at der måske blev midler til rådighed for nogle andre ordninger, som ikke brugte midlerne, men det viste sig at være et fejlskøn. I dag er ministeren blevet klart mere negativ.

Det, jeg kan konstatere, og det spørgsmål, jeg har, er altså, at ministeren i realiteten ikke mener, at der eksisterer noget større problem i forholdet imellem f.eks. de mindre mejerier, som var i deputation, og så Arla. De kan sagtens klare det selv på trods af, at deres egen opfattelse var, at de havde haft særdeles stor glæde af den her ordning, og at deres konkurrencesituation i forhold til lignende virksomheder i andre lande er forringet, fordi denne ordning ikke eksisterer i Danmark.

(Kort bemærkning).

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg er da ikke i tvivl om, at de virksomheder, der havde foretræde for Fødevarerudvalget, har syntes, det var en glimrende ordning. Det har jeg aldrig nogen sinde afvist.

Det er bare regeringens opfattelse, at erhvervsstøtteordningerne som generelle virkemidler bør ophøre. I stedet for vil de virksomheder, som fru Ritt Bjerregaard nævnte, jo også have mulighed for at søge støtte via innovationsloven til fremadrettet produktion for på den måde måske bedre at være i stand til at konkurrere, som fru Ritt Bjerregaard er inde på, med, jeg tror, der blev brugt udtrykket, mastodonten Arla Foods.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Thor Gunnar Kofoed som ordfører.

Thor Gunnar Kofoed (V):

Projektstøtteordningen har engang været en udmærket hjælp for virksomheder ude i landdi-

strikterne, men nok ikke meget for de små og mellemstore virksomheder.

Kl. 18.50

Nu er det altid et problem, når man skal definere, hvad der er små, og hvad der er mellemstore virksomheder. Hvis man ser på, hvad de her strukturprojektmidler gik til, så var det jo mest til de store virksomheder, også under den tidligere ministers administration af ordningen.

Jeg vil godt henlede opmærksomheden lidt på, at hvis man er en lille virksomhed og skal starte et nyt projekt op, så er det ikke kun det at få et tilskud til at få projektet til at hænge sammen. Det har tit været en meget fordyrende del af et projekt. Man skulle have advokater, man skulle have revisor og konsulenter ind for at få projektet tilpasset, så det kom ind under de her støtteordninger, så man kunne få tilskuddet.

Det, der kendetegner et bæredygtigt projekt, er, at det som udgangspunkt hænger økonomisk sammen, og sådan at det har den finansielle verdens interesse. Dermed kan man også få finansieret projekterne selv uden tilskud.

Det, der er virksomhedens meget store problem, er også alle de krav, den skal opfylde, før der kan gås i gang. Der er myndigheder, der skal ansøges det ene og det andet og det tredje sted, og derfor er nok det største problem, vi skal tage fat i, netop regelforenklning. Det er det, der hjælper de mindre og små virksomheder allermost.

Så vil jeg godt tage fat i den måde, forslagsstillerne forestiller sig, at de skal finansiere dette projekt på. Det er Venstres opfattelse, at der er en helt klar forligsaftale om disse økologi- og arealomlægnings tilskudsmidler på 46,6 mio. kr. i Vandmiljøplan II. Vi må tage op, når vi kommer til Vandmiljøplan III-forhandlingerne, hvad disse penge skal bruges til.

Derfor kan vi absolut ikke være med til, at vi bruger nogle penge, der er forlig om, og som er låst fast til Vandmiljøplan II, til en projektstøtteordning, som nok ikke er den bedste for de virksomheder, som forslagsstillerne ønsker at hjælpe, nemlig de små og mellemstore virksomheder.

Venstre kan ikke støtte forslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Ole Vagn Christensen som ordfører.

Ole Vagn Christensen (S):

Med henvisning til, at virksomhederne må klare sig selv, har regeringen valgt – og det har vi jo

også hørt her og nu – at fjerne en række tilskud til erhvervslivet.

Vi Socialdemokrater kan godt leve med, at man rydder op i de forskellige tilskudsordninger, som ydes til erhvervslivet, men vi har den klare opfattelse, at det bør ske med omtanke, og at konsekvenserne vurderes nøje.

Strukturprojektordningen var et program, som hjalp en række små og mellemstore virksomheder til at hjælpe sig selv. Ordningen var ikke mindst en håndsrækning til de områder i landet, hvor erhvervs- og beskæftigelsesudviklingen står svægest. Og med den her medfinansiering fra EU er strukturprojektordningerne en attraktiv måde at igangsætte lokale projekter, som har gode muligheder for at overleve på længere sigt, på.

Men nu kan mange virksomheder – små virksomheder – jo se i vejviseren efter den hjælp. Det kan vi også fortsat forstå på det, der er blevet sagt her, ikke kun af regeringen, men også af Venstres ordfører, hr. Thor Gunnar Kofoed.

I mit eget område er jeg bekendt med, at Thise Mejeri netop har fremført sine argumenter for, hvad de mener om strukturordningen, hvad de mener om innovationsordningen, og hvad de ser som forskellen på disse to ting. Det er, at strukturordningen var en ordning, de kunne bruge til den udvikling, som passer sig for dem, hvorimod innovationsordningen, som det også er beskrevet i nogle af de svar, der refereres til i selve forslaget, var langt, langt vanskeligere at håndtere.

Derfor netop det her med, at man skal tage lidt varsomt på, hvad det er, man sådan set er med til at udrydde af muligheder for små virksomheder i stedet for bare at komme og sige: Jamen vi har sat noget andet i stedet, når man ved, at de virksomheder, der sådan set er blevet ramt af disse ting her, faktisk har den modsatte opfattelse.

Kl. 18.55

Vi ved jo, at der er en lang række små virksomheder, hvor der ligger et udviklingspotentiale, og hvor udviklingen netop ligger i yderområderne af Danmark. Den måde, vi her har grebet tingene an på, er ved, at vi faktisk er med til at gøre det ikke umuligt, men næsten umuligt at få lov til at udvikle en virksomhed, fordi de store, man er oppe imod, jo har nogle langt, langt bedre muligheder.

Der er en god grund til, at man i EU har lavet en sådan strukturordning for netop små og mellemstore virksomheder. Det hænger jo sammen

med, at man siger, at der er nogle faste problemer, som vi er nødt til at tage hånd om. Vi er godt klar over, at der er en række store virksomheder, der nok skal klare sig selv, men der er altså en række muligheder for, at man kan gå ind og støtte op om de mindre virksomheders udvikling.

Jeg mener ikke, at man kan kalde det en direkte tilskudspolitik. Jeg mener, at man kan kalde det en politik, hvor man sådan set går ind og siger: Det her er med til, at I får nogle muligheder for, at I kan udvikle jer, at I kan blive større, at I kan komme ud på et lidt større marked. Disse ting er med til, ved at man har fjernet strukturordningen, at lave nogle klodser, således at det er svært at overvinde disse barrierer.

Derfor håber jeg, at denne regering, som jo ikke har afskaffet EU's strukturordninger, men har holdt en katteløse åben, men man har ganske vist ikke sat penge af til den, og at dens støtteparti, Dansk Folkeparti, vil forstå, at det her altså handler om, at når man har valgt at tage økonomien der, hvor man har valgt at tage den, så er det jo sådan set, fordi man siger: De penge bliver ikke brugt i indeværende år. Var det så ikke fornuftigt at komme i gang med noget af det, som der virkelig er et krav om at der kunne ske en vis udvikling omkring?

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg vil gerne spørge hr. Ole Vagn Christensen om, hvilke projekter der kun er gennemført, fordi de fik tilskuddet. Eller man kan vende spørgsmålet om: Hvilke projekter er ikke gennemført, fordi de lige netop ikke fik tilskud, og hvor det var det, der var afgørende for, at man ikke kørte projektet igennem?

Så et andet spørgsmål: Dengang Socialdemokraterne havde regeringsmagten og havde ministerposten, hvorfor gav Socialdemokratiet så ikke dengang de små og mellemstore virksomheder alle tilskuddene? Dengang var det jo absolut de fleste penge, der gik til de store virksomheder. Hvorfor laver man lige pludselig den der prioritering, der skal være nu? Dengang Socialdemokratiet havde regeringsmagten, var det de store, det der grumme selskab, som nogle af Socialdemokraterne ynder at fortælle om, der tog tilskuddene.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er rigtigt, at de store virksomheder tog penge, men det gjorde de små sandelig også. Jeg tror ikke, at Thisted Andelssvineslagteri, som hedder TiCan, havde været det, det er i dag, hvis der ikke havde været en fornuftig strukturordning, som var med til at bygge op, at man kunne være med i udviklingen.

Der eksisterer jo kun to slagterier i dag. Der er Danish Crown, og så er der TiCan, og så er der selvfølgelig en række små private slagterier.

Mit svar er ganske kort og enkelt, at det netop var i den slipstrøm, der ligger, man havde mulighed for, at man også kunne få sin andel af de penge, som var til de nødvendige strukturforbedringer. Og mit svar er direkte, at jeg ikke tror, at TiCan havde været det, det er i dag, hvis ikke der havde været de strukturordninger.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Det er rigtigt, at der er givet mange tilskud, som har været en hjælp til, at virksomhederne kunne starte et projekt op. Men det var også på tidspunkter, hvor man havde andre finansielle baggrunde, og hvor man havde dårligere muligheder for at få fat i den nødvendige kapital.

Kl. 19.00

Den nødvendige kapital er mulig at få fat på i dag – hvis ordføreren ville høre, hvad jeg stiller spørgsmål om. Hvorfor vil Socialdemokratiet ikke være med til at give tilsagn til alle de der små virksomheder, som søgte, mens de store virksomheder fik de tilskud?

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg mener sandelig også, at de små fik, og jeg mener, at jeg har understreget det. Vi har også understreget det i forslaget. Vi havde fem mejerier inde i deputation, som hr. Thor Gunnar Kofoed husker, og disse fem mejerier lagde sådan set deres ting frem for udvalget og gjorde opmærksom på, at netop den strukturordning, der havde været, og som regeringen havde fjernet, havde været med til at støtte nogle virkelig gode initiativer i deres virksomheder.

Derfor er det altså ikke hele sandheden at sige, at der ikke skete noget for de små virksomheder.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er på baggrund af det sidste, som hr. Ole Vagn Christensen var oppe og fortælle lidt om, nemlig at der sandelig også skete noget den gang.

Nu er det jo sådan, at i beslutningsforslaget her er nævnt nogle eksempler på nogle virksomheder, som man mener bliver dårligt stillet. Der er også et eksempel, der hedder Løgismose Mejeri A/S, og er det ikke korrekt, at det faktisk var sådan, at – jeg ved ikke, om det var en fejl, eller det var, fordi Socialdemokratiet ikke ønskede det – netop det her mejeri i sin tid faktisk blev forbigået til fordel for Arla?

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg fik ikke svar på før, om ordføreren kunne komme med eksempler på, hvilke projekter der ikke er blevet til noget, fordi de ikke fik tilskud. Jeg kunne godt tænke mig at vide, om man kendte nogen, der lige netop har droppet projekterne, fordi de fik afslag på ansøgningen.

Det er netop et spørgsmål om, at projektet er bæredygtigt i sig selv, og så kan tilskud være den hjælp, man efterfølgende kan få det til at køre med, men det er ikke altid, det er afgørende. Jeg vil gerne vide, om man har nogen eksempler, hvor det har været afgørende for, om projektet blev gennemført eller ej.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Hr. Thor Gunnar Kofoed ved jo godt, at sådan nogle hypotetiske spørgsmål ikke kan besvares. Det, der kan besvares, er, at der er nogle, der har fået afslag. Jeg har ikke været ude og undersøge, hvordan virkeligheden ser ud, ikke andet end det, vi har fået forklaret af de virksomheder, som også var i deputation.

Så har jeg selv taget kontakt til en række virksomheder om, hvad de mener om dette forslag, og det stemmer overens med de argumenter, som vi har modtaget, når det drejer sig om Bornholms Andelsmejeri, Osteriet Hinge, Fanø Mejeri og Løgismose Mejeri. Så der er altså ingen forskel, hvad det her angår.

Om der har været penge nok til, at man kunne gøre noget for alle, skal jeg ikke kunne sige. Jeg ved, at der er virksomheder, der har ventet meget, meget længe, kan jeg sige til hr. Christian H. Hansen. Det kan også godt være, at Løgismose har været i den situation, men det bortforkla-

rer ikke, at det, der har gjort, at Socialdemokratiet har taget det her forslag op, har været, at vi sådan set kan se, at med det, der er sket, har man fjernet et grundlag, som der sådan set er et behov for, og det er derfor, vi appellerer til, at dette behov er både regeringspartierne og også Dansk Folkeparti med til at dække, således at vi kan få fyldt det hul, som der i dag er i den politik over for de små virksomheder.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Det er egentlig lidt rystende, for det, jeg kan forstå, der bliver sagt nu, er, at man har lavet et beslutningsforslag her, ikke fordi man har undersøgt virkeligheden, og ikke fordi man virkelig er gået til bunds i sagerne, men man har talt med et par virksomheder, så har man haft en deputation, som jeg udmærket kender til, og så har man sat sig ned og lavet et beslutningsforslag.

Så har man taget nogle navne på nogle virksomheder og fyldt på, for det syntes man så pænt ud.

Kl. 19.05

Egentlig er det jo lidt svært at gå ned i substansen med det her beslutningsforslag, når man faktisk ikke har undersøgt substansen. Man er faktisk ikke gået til bunds i det, man har bare ligesom hørt lidt i krogene, og så har man præsenteret det for nogle virksomheder, som så har sagt, jamen vores navn står heri, så det ser jo egentlig rigtigt ud.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Det er en billig måde at argumentere på, må jeg sige til hr. Christian H. Hansen, men jeg kan godt forstå, at når man er med til at afvise, at der gøres noget for de her små virksomheder, så må man selvfølgelig finde nogle argumenter, som man kan stå heroppe og brillere med.

Vi mener helt klart, at vi har været til bunds også i substansen i det her forslag, og det kunne hr. Christian H. Hansen jo selv undersøge ved at tage rundt og så snakke med de små virksomheder om, hvorvidt de sådan set ikke finder, at de er udsat for, at der er en vis skævhed ved det, at man fjernede det fra de store, og at der så faktisk blev et tomrum for de små.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi tilbage til ordførerrækken: hr. Christian H. Hansen.

Christian H. Hansen (DF):

Nu er jeg selvfølgelig lidt ked af, at hr. Ole Vagn Christensen næsten fik mig skældt lidt ud til sidst, for der er faktisk et par rosende ord i det, jeg skal fremføre nu. Dem kan jeg jo selvfølgelig så springe over, men nu tager jeg det alligevel, som jeg har skrevet det fra starten.

Vi synes faktisk, at der er nogle gode intentioner i det her beslutningsforslag, som kommer fra Socialdemokratiet og SF, nemlig intentionerne om at hjælpe de små og mellemstore virksomheder i fødevarerindustrien. Dog vil jeg gerne sige, at det med tilskudsordninger – det har vi jo faktisk været lidt inde på ved det tidligere beslutningsforslag, vi har behandlet i dag – jo ikke altid er det bedste. Det er jo lidt af en ond cirkel, og det hørte jeg før at det var Socialdemokratiet i hvert fald også inde på.

Men jeg må så samtidig anerkende, at når der nu er den her 50 pct.-refusion på et sådant forslag, så kan det måske virke lidt mærkeligt, at Danmark ikke benytter sig af det, også ud fra, at når nu ordningen eksisterer i EU-regi, kan det godt virke lidt konkurrenceforvridende.

Egentlig skal man vel også nogle gange overveje med sådan noget her, om man egentlig har nogen fortjeneste af ikke at have ordningen. Her mener jeg, at de penge, man eventuelt vælger at give ud på det her område, eventuelt kommer ind i form af øget beskæftigelse i de mindre virksomheder, for det har været således, at ordningen har været brugt til investeringer i en række små og mellemstore virksomheder med bl.a. nicheproduktioner, som det jo også er beskrevet i beslutningsforslaget.

I forbindelse med den kommende finanslov, altså finanslov 2004, mener vi i Dansk Folkeparti, at regeringen skal overveje, om man vil fastholde sine synspunkter på det her område, også ud fra et langsigtet økonomisk synspunkt, og ligeledes overveje, om man skulle få taget hul på hele landdistriktspolitikken, den har vi også drøftet tidligere i dag, men det kunne godt være, man i den kunne finde nogle modeller, som kunne være med til at løse noget af den problematik, som er lagt op i det her beslutningsforslag fra både Socialdemokratiet og SF.

Den finansieringsmodel, der ligger i beslutningsforslaget, er også for Dansk Folkeparti lidt vanskelig. Der henvises til underkonto 45 om økologisk arealtilskud, og så vidt jeg ved, er det en del af de økonomiske midler under Vandmiljøplan II. Jeg kan jo ikke vide, om det er sket,

men det ville have været fornuftigt, at forslagsstillerne havde drøftet dette i forligskredsen.

Jeg kan oplyse, at Dansk Folkeparti ikke er medlem af denne forligskreds. Det vil vi da samtidig gerne have lov til at sende et signal om her at det vil vi da faktisk gerne være. Så jeg ved ikke, om det, forslagsstillerne egentlig vil med det her forslag, er at lægge lidt op til, at vi kommer lidt ind i denne her forligskreds, for så står vi altså med åbne arme.

Nu skal der jo også forhandles om Vandmiljøplan III, og så kunne det da godt være et formål, at vi var med ved bordet. Men jeg vil sige, at man i forligskredsen, hvor man sidder og råder over de her midler, faktisk selv skulle have afgjort, hvad man vil bruge de her penge til. Det har man mulighed for. Jeg kan kun sige, at hvis Dansk Folkeparti – og det synes jeg man skal gå hjem og tænke meget over – havde været en del af denne her forligskreds, ja, så havde vi faktisk været meget positive over for det her, endda enormt positive.

Med disse bemærkninger må jeg sige, at som det ligger nu, kan Dansk Folkeparti ikke umiddelbart være med til det. Vi vil gerne være med til at kigge på nogle ordninger i fremtiden, og jeg vil stærkt opfordre, for jeg har faktisk, som jeg sagde indledningsvis, stor sympati for forslaget, forslagsstillerne til at blive enige om det i den forligskreds, hvor de sidder og selv kan forvalte pengene.

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil godt starte med at sige til hr. Christian H. Hansen, at jeg var glad for den positive bemærkning, der kom om forslaget, og jeg er også glad for, at man har erkendt, at her er et problem, og at det problem skal vi have løst.

Så er der hele spørgsmålet om det med pengene og om forligskredsen. Der er jeg nødt til at sige, at jeg går ud fra, at det har været gennemdrøftet, at de penge ikke kunne blive brugt.

Socialdemokratiet havde så den opfattelse, at man kunne bruge dem på denne her måde, og derfor er det så lagt op på denne facon, som vi har gjort det i forbindelse med forslaget.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Til hr. Ole Vagn Christensen: Jeg har dyb forståelse for, at man måske har forsøgt en masse i forligskredsen, så har man bare fundet ud af, at

man i forligskredsen ikke har kunnet blive enig om det, og så er man ikke kommet til noget resultat.

Så laver man alligevel et beslutningsforslag, hvor man henviser til noget finansiering, som man udmærket godt ved forligskredsen skal blive enig om. Det kan Dansk Folkeparti altså ikke gå ind i. Det må man løse i sin egen forligskreds.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg har stor forståelse for, at det skal vi selv løse. Det mener vi faktisk også at vi har løst med forslaget her, men det vender vi jo tilbage til ved de drøftelser, der skal være.

Jeg forstår, at det eneste, der står mellem, at det kan vedtages, sådan set er, at vi kan få løst det problem.

(Kort bemærkning).

Christian H. Hansen (DF):

Til hr. Ole Vagn Christensen: Hvis problemet var løst med økonomien, så synes jeg, det er temmelig meget spild, at jeg står her i dag, for så var pengene bare bevilget i forligskredsen til det her område, og så havde det ikke været nødvendigt med beslutningsforslaget.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Så går vi tilbage til ordførerrækken igen: fru Else Theill Sørensen.

Else Theill Sørensen (KF):

Det Konservative Folkeparti vil meget gerne give gode muligheder for små og mellemstore virksomheder i både fødevarerindustrien og i det øvrige danske erhvervsliv.

Men vi er af den opfattelse, at den bedste støtte til de danske virksomheder gives ved at sørge for, at de har gode rammebetingelser, gode vilkår for deres virke. Det er med det formål, vi som regeringsparti står bag konkurrenceevnepakken og vækststrategien »Vækst med vilje«.

Det er mit indtryk, at der er en række små og mellemstore virksomheder i fødevarersektoren, som drives dygtigt og godt og giver deres flotte bidrag til, at vi i Danmark har en stor og alsidig fødevarerproduktion.

Det er min og Det Konservative Folkepartis overbevisning, at det bedste, vi kan gøre både for disse virksomheder og for virksomheder i andre brancher, er at sørge for, at der generelt er gode vilkår for erhvervslivet.

Vi er derimod ikke tilhængere af egentlige erhvervstilskudsordninger, og derfor går vi heller ikke ind for at genindføre strukturprojektordningen inden for EU's landdistriktsprogram for små og mellemstore virksomheder, heller ikke selv om denne ordning var en erhvervsstøtteordning, hvor EU refunderede halvdelen af støtten.

Det Konservative Folkeparti kan ikke støtte forslaget.

Kl. 19.15

Jørn Jespersen (SF):

Udgangspunktet for SF er, at der på fødevarerområdet i Danmark finder en meget uheldig monopolisering sted. Vi har, både når det drejer sig om mælk, kød og andre produkter, en enkelt og i nogle tilfælde ganske få meget store virksomheder, som totalt dominerer markedet, og det har en række uheldige konsekvenser for samfundet.

For det første fører det til mindre udbud af kvalitetsfødevarer i det hele taget, til et smallere udbud. Det fører til en mindre produktudvikling. Det giver mindre valgfrihed for forbrugerne, og derfor er det på alle måder en forbrugerfjendsk politik at acceptere en så høj grad af monopolisering, som der er på det danske fødevaremarked.

Hertil kommer, at hvis man ønsker en aktiv landdistriktspolitik og en ligelig aktivitet i hele landet, er det mange af de små virksomheder, man skal sikre ordentlige vilkår.

Jeg synes, det er karakteristisk, at vi i dag har haft en debat om landbrugsstøtte, hvor man helt generelt accepterer, er meget langmodige, venter på initiativer i forhold til en på alle måder absurd støtte. Men når vi så taler om en målrettet indsats i forhold til at sikre et marked, der fungerer, en støtte til de små, så de har en chance for at være med, så nedlægger man bare en ordning fra den ene dag til den anden uden at have gjort sig nogen som helst overvejelser om, hvilken skadevirkning det gør. Og det er altså lidt pudsig at høre på påstået liberale partier, som det ene øjeblik støtter massiv landbrugsstøtte til skade for forbrugere og miljø og det næste øjeblik ser gennem fingre med en monopolisering af fødevarerbranchen og dermed negligerer forbrugernes behov for et bredere udbud og for kvalitetsfødevarer. Det synes jeg er slående.

Men jeg kan jo forstå, at vi i hvert fald indtil videre er enige i Socialdemokratiet og SF og Dansk Folkeparti om det grundlæggende ud-

gangspunkt, nemlig at vi gerne vil sikre små virksomheders konkurrenceevne, deres eksistens på markedet og dermed det udbud af kvalitetsfødevarer og det brede udbud, som de giver mulighed for.

Spørgsmålet er så: Hvad er midlet til at sikre det? Og der kan man selvfølgelig diskutere: Er projektstrukturordningen lige præcis det rigtige middel? Det ved vi jo ikke så meget om, fordi der mig bekendt i hvert fald ikke er blevet lavet nogen særlige evalueringer som baggrund for den nedlæggelse af ordningen, som regeringen foretog. Men det kunne vi jo prøve at komme igennem med i forbindelse med udvalgsarbejdet og se på: Hvilke erfaringer er der rent faktisk gjort? Har det medført nogle projekter, som ellers ikke ville være blevet gennemført? Har det haft nogle positive konsekvenser for forbrugerne i form af flere økologiske varer, højere kvalitet på varerne, bredere udbud osv.?

Vi kunne da også for vores skyld meget gerne lave en vurdering af, hvordan en fremtidig ordning kunne virke. Hvad er det for nogle ting, der er i virksomhederne, som man ved hjælp af sådan en ordning her kunne sætte i gang? Vi ser meget gerne fordomsfrit på det, og hvis det viser sig, at det er en anden type ordning, der skal sikre de smås konkurrenceevne, ser vi også meget gerne på det. Men indtil videre synes vi, det her er et bud. Er der andre, studerer vi dem meget gerne.

Vi er lige så fordomsfri over for finansieringen. Jeg synes, det var et meget godt bud, vi kom med her, men hvis der er modstand mod det af finansieringsmæssige grunde, så er vi da åbne over for at diskutere andre finansieringsmodeller. Vi er enige i det udgangspunkt, som Dansk Folkeparti lagde frem, nemlig at der er en lang række positive effekter af at sørge for, at de små er på markedet, i form af beskæftigelse og landdistriktudvikling, forbrugervelfærd osv. Jeg tror i virkeligheden, investeringerne kommer ind mange gange igen, men vi vil meget gerne diskutere, hvordan det konkret skal gøres.

Jeg synes, jeg kan høre, at der muligvis bortset fra alt det fnidder, der er omkring, hvem der er med i hvilke forlig, og hvor længe de løber, og hvor meget afhængig af regeringen Dansk Folkeparti måtte være osv., alligevel kunne tænkes at være et flertal, der i en eller anden form i hvert fald med virkning fra 2004 kunne finde en model, et flertal for denne her ordning eller noget tilsvarende, der sikrer de samme mål, som der ligger i den, altså en støtte til de små, så vi

modvirker den massive monopolisering, der er på fødevarerområdet i dag.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Nu er det med at give tilskud til virksomheder, for at de kan komme i gang med et nyt projekt, én måde at hjælpe dem i gang på. Vil SF være med til at se på hele det regelsystem, der er for store og små virksomheder, at vi får forenklet det, så de mindre virksomheder reelt har samme muligheder, som de store har?

De store har en kæmpeadministration, så de kan klare alle de regler, hele det bureaukrati, som der nu er. Det har de små virksomheder ikke altid. Det er virkelig et stort problem for de mindre virksomheder, at de hele tiden skal servicere det offentlige bureaukrati, fordi man skal tilfredsstille den ene og den anden regel, krav fra forbrugerne osv., som man kan have stor sympati for. Men det er et stort problem specielt for de små virksomheder at opfylde hele det her store bureaukrati.

Er det en måde, som SF vil være med til at hjælpe virksomhederne på, i stedet for kun altid bare at give tilskud på tilskud på tilskud?

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Svaret er enkelt: Ja, det vil vi meget gerne være med til. Jeg tror, det er et rigtigt problem, som hr. Thor Gunnar Kofoed påpeger, at bureaukrati, de mange regler, de mange rapporter, det meget administrative arbejde er belastende især for de små virksomheder.

Det er klart, at de store, der har en stor omsætning, også har mulighed for at ansætte specielle ressourcer til lige præcis at klare det, hvorimod det bliver en meget stor belastning for de små.

Det kan være af fornuftige grunde, forbrugerbeskyttelse, miljøhensyn osv., at man har indført en række regler. Men det har så den mere eller mindre utilsigtede konsekvens, at det generer de små i forhold til de store. Det skal man selvfølgelig være meget opmærksom på.

Jeg tror yderligere, at det forhold gør sig gældende, at en række regler måske er påvirket meget af de store virksomheder, som måske kunne have lidt skumle bagtanker en gang imellem med at gøre det. Man kunne godt forestille sig, at det forhold, at de store er repræsenteret via deres lobbyister i Bruxelles, betyder, at det er de-

res udgave af reglerne, der en gang imellem kommer igennem, hvor der måske – for at sige det pænt – ikke har været tænkt så meget på, om det generer de små.

Uanset om vi er enige om motiver og analysen af, hvad der foregår, er vi i hvert fald enige i den konklusion, at der er en række regler, bureaukrati, papirarbejde, som vi burde gøre alt for at minimere. Men det forhindrer jo ikke, at man samtidig kan have en investeringsmedfinansieringsordning som den, der er foreslået. Så lad os prøve at gøre begge dele med det formål at sikre de små i konkurrencen med de store.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):
Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Martin Lidegaard (RV):

Beslutningsforslag nr. B 124 rammer ned i to centrale diskussioner, som vi kommer til at tage i det kommende år, og som begge er af meget stor betydning for både landdistrikterne og for fødevarerudviklingen i Danmark.

Den første problemstilling knytter sig til landdistriktsstøtten som sådan, fordi lige så enige som jeg tror vi alle er om, at vi skal have afviklet produktionsstøtten, lige så enige har vi indtil nu i hvert fald været om, at en eller anden landdistriktsstøtte skal tilbagegives, efter at vi har reformeret alle landbrugsstøtteordningerne.

Der udestår en lang række diskussioner om, hvilken form for landdistriktsstøtte man så skal give. Skal det kun være til landbrug, eller skal det også være til andre aktører, virksomheder osv. i lokalsamfundet? Skal det stadig væk være sådan en 50/50 pct.-ordning, der er delfinansieret af EU, eller vil vi gerne arbejde for, at EU betaler det hele, eller at nationalstaten betaler det hele inden for et loft? Og hvad er det præcist, vi gerne vil støtte gennem en landdistriktsstøtte i form af bedre miljø, dyrevelfærd, mangfoldighed i produktionen osv.?

Det er en kæmpe stor diskussion, som vi i virkeligheden ikke er kommet særlig langt med, kan man sige, hverken i Folketinget eller i EU, hvad det helt præcist er for en landdistriktsstøtte, vi skal have.

Den anden store diskussion, vi står over for, er, hvordan vi sikrer, at hele den danske fødevarerindustri ikke bliver monopoliseret, som flere ordførere har været inde på, altså hvordan sikrer vi en mangfoldighed og en underskov af små virksomheder? Her har der også allerede i debatten været rejst mange spørgsmål. Gør man

det i virkeligheden bedst ved måske at ændre konkurrencelovgivningen, eller gør man det bedst ved generelt at ændre på erhvervslivets vilkår eller ved tilskud som her? Også det er en stor diskussion.

Jeg vil gerne tilslutte mig dem, der har sagt, at hvis vi kan bruge udvalgsbehandlingen til også at få belyst nogle af de her ting, ville det være en kolossal fordel, for det er nogle store og komplicerede diskussioner, synes vi i Det Radikale Venstre.

Men indtil de diskussioner er taget, indtil vi kender fremtidens lovgivning på det her område, står vi altså med det problem, at flere og flere små virksomheder dør, at landdistrikterne står over for enorme problemer. Derfor er vi i Det Radikale Venstre også indstillet på, at de mekanismer, vi i dag råder over, der kan støtte de små og mellemstore virksomheder, som kan støtte landdistrikterne, bør vi selvfølgelig også udnytte, i særdeleshed når vi får halvdelen af finansieringen fra EU.

Kl. 19.25

Generelt er der jo et eller andet, der er fordele og ulemper, men en af fordelene ved den her krone til krone-finansiering er jo, at man et eller andet sted sikrer, at den, der skal levere de andre 50 pct., i dette tilfælde nationalstaten Danmark, sikrer en vis kvalitet i den støtte, der bliver givet fra EU. Det vil sige, at det faktisk kun er i størrelsesordenen 20-25 mio. kr., vi snakker om, og der er oven i købet angivet finansiering.

På den baggrund synes vi i Det Radikale Venstre, at det er en god idé, indtil vi har fået afsluttet de to andre store diskussioner, at holde liv i den her ordning, som giver i hvert fald de mest aktive aktører en chance for at overleve, indtil vi har færdigdiskuteret de to ting. På den baggrund forholder vi os positivt over for det foresatte beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Det var mest til hr. Martin Lidegaards udtalelse om, at der er mange små virksomheder, der dør. Jeg tror, vi er helt enige om, at denne projektstøtteordning ikke er med til at redde de virksomheder, der er ved at dø, for det er jo stadig væk projekter til at fremme udviklingen, de her projektstøtteordninger kan bruges til. Det er ikke til at redde virksomheder, der er ved at dø. Der skal være en vis form for økonomi i et selskab, før det kan hvile i sig selv.

Jeg lytter mig meget til, at vi er enige om, at det er regelforenklinger, og det er forudsætnin-
gerne for, at virksomhederne kan leve i det hele
taget, vi skal tage fat på. Det synes jeg er en vir-
kelig god ting; det er det, vi også skal bruge ud-
valgsarbejdet til.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Det kan jo hurtigt blive en diskussion om hønen
og ægget. Altså hvorfor er der en masse små
virksomheder, der er ved at dø, og er det, at de
er ved at dø, i sig selv en undskyldning for så at
droppe yderligere tilskud til dem? Det er en sær-
lig form for logik, som jeg tror man skal være i
Venstre for at forstå.

Men vi skal altså også kigge på hele spektret,
vi skal kigge på regelforenkling osv., det vil jeg
såmænd gerne give tilsagn om. Men jeg synes
ikke, det er nogen undskyldning for at sige nej
til det her forslag, at man har et kæmpe problem
med små virksomheder, der er ved at dø, så der-
for kan vi lige så godt bare lade dem dø og så
droppe udviklingsstøtten.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Nej, der er en faktisk ting. Altså virksomheder-
ne skal have en bæredygtig økonomi i sig selv,
før de overhovedet kan være ansøgningsberetti-
gede. Så derfor, hvis virksomhederne er ved at
dø, kan de heller ikke få tilskud til et udviklings-
projekt; sådan hænger reglerne sammen.

Men jeg er enig i, at vi skal finde nogle mulig-
heder, så de små virksomheder virkelig kan
overleve, og de skal ikke overleve, fordi de får
tilskud, de skal have reelle muligheder for at
overleve i konkurrence med de store, og det er
det, vi skal tage fat om. Vi skal ikke kun give et
lille tilskud, så de lige kan overleve, det er ikke
bæredygtigt. Vi skal lave nogle regler, så de min-
dre virksomheder virkelig kan klare sig. Det kan
vi være med til.

(Kort bemærkning).

Martin Lidegaard (RV):

Som jeg antydede i mit første indlæg, er jeg
egentlig enig med Venstres ordfører i, at til-
skudsmodeller ikke er den optimale måde at
redde små virksomheder på. Vi har bare ikke
fundet løsningen på, hvordan vi kan regel-
forenkle, vi har ikke fundet løsningen på, hvor-
dan den kommende landdistriktsstøtte kan gi-
ves på en fornuftig måde, der også kommer de

små virksomheder til gavn, vi har ikke fået kig-
get på konkurrencelovgivningen.

Jeg tror, at hr. Thor Gunnar Kofoed vil give
mig ret i, at hvis man skal overleve som virk-
somhed, kan man overleve et vist stykke tid
uden at udvikle sig. Det kræver noget kapital
at udvikle sig, det kræver noget investering i
knowhow og i ideer osv. Jeg ser det sådan, at
hvis man ikke har muligheden for at lave den
udvikling, så dør man. Ikke at man nødvendig-
vis er ved at dø, men hvis ikke man kan gøre det
på længere sigt, så dør man.

Derfor tror jeg sådan set, den her støtte kan
være afgørende for, at indtil vi har taget os sam-
men til at lave det regelsæt, der skal til, at så kan
de her virksomheder overleve og udvikle sig og
være parate til den fagre nye verden, vi sammen
skaber.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten deler den intention, der ligger bag
dette her beslutningsforslag, og vi ser det også
som et første skridt til at komme i gang med en
række initiativer med henblik på at modvirke
monopoldannelsen inden for fødevarerindustri-
en.

Kl. 19.30

Der er jo sket en voldsom monopolisering i
de senere år, så kraftig en monopolisering, at
man må sige, at når vi ser på sektorer som slag-
terierne, mejerierne, bryggerierne, er der tale om
reelle monopoler, altså om virksomheder, der
sætter betingelserne på markedet med hensyn
til pris og kvalitet fuldstændig uden reel kon-
kurrence. Det er en utålelig situation, at vi på så
store dele af vores hjemmemarked har en reel
monopolsituation. Det bør der gøres noget ved.

Nu er det jo sådan, at de, som har kaldt sig li-
beralister i dette land, ikke er det mere. De kan
godt leve med store støtteordninger og monop-
oler; det kan de leve med længe. Det forstyrrer
ikke deres nattesøvn væsentligt. Derfor vil de
såmænd nok heller ikke støtte det her forslag; de
lever godt med de tilstande.

Men det gør vi andre ikke. Vi vil godt have
indført konkurrence på de markeder. Derfor vil
vi også gerne støtte et forslag som det her, selv
om vi erkender, at det er et forholdsvis lille initi-
ativ. Desto mere begrædeligt er det jo, hvis der
ikke kan blive flertal for bare et så lille forslag,
som der faktisk er tale om her.

Når jeg kalder det lille, er det, fordi den økonomiske støtte til at få etableret f.eks. et økologisk lokalt slagteri, som man kunne få ved hjælp af det forslag, der ligger her, ikke i sig selv vil være tilstrækkeligt til at løfte konkurrencen i gang. Det vil også være nødvendigt – jeg ved ikke, om det var hr. Lidegaard, der var inde på det – at få indført, om jeg så må sige, mere brutale og kontante regler i konkurrencelovgivningen. For de monopoler, vi har i dag på de her markeder, er så stærke, at selv økonomiske støtteordninger af den art, som vi diskuterer med det her beslutningsforslag, ikke vil kunne røkke ved monopoltilstanden på disse markeder.

Så taler man om bureaukrati, og man vil gerne regelforenkle i stedet for det her, siger man så fra regeringsbænkene. Jamen jeg vil altså bare gøre opmærksom på, at det jo er regeringspartierne, der har tilladt f.eks. et emballagesystem inden for bryggeriområdet, som reelt gør det ret umuligt for små bryggerier at eksistere i det her land.

Man har indført en fødevarerkontrol, en levnedsmiddelkontrol, byggende på et såkaldt egenkontrolsystem, som er en møllesten om halssens på alle de små fødevarer virksomheder, en egenkontrol, som er dyr, som ikke fungerer, og som benyttes som påskud til at slække på antallet af de nødvendige offentlige stikprøvekontroller.

Man kunne tilbyde de små virksomheder en ordentlig offentlig kontrol, så de kunne blive fri for et håbløst egenkontrolprojekt, så det er også dér regeringspartierne, der hele tiden bureaukratiserer. Nu har jeg nævnt to eksempler; der findes desværre mange.

Bureaukratiet råder under denne regering og breder sig. Så hvis det er udtryk for selverkendelse, f.eks. fra hr. Kofoeds side, at man nu vil til at lave mindre bureaukrati i stedet for mere bureaukrati, er det sandelig velkomment også. Det vil Enhedslisten gerne støtte regeringen i.

Men det kan jo ikke rigtig bruges som påskud til så at være imod det her forslag, for der er altså en hel vifte af instrumenter, som skal til, hvis vi skal bryde monopoldannelsen. Det er konkurrencelovgivning, det er regelforenklings, ja, f.eks. en ordentlig offentlig levnedsmiddelkontrol, det er styrkelse af regionerne, så man kan slippe for alt det papir i virksomhederne, og det er støtteordninger som den her.

Vi skal fra Enhedslistens side nok til efteråret i den nye samling vende tilbage med en række mere konkrete forslag på det her område. Det

tilsagn vil jeg gerne give regeringspartierne, for det er ikke sikkert, de selv når at få dem udarbejdet i løbet af sommeren, disse nødvendige initiativer. Enhedslisten skal gerne være behjælpelig, således at regeringen ikke går i stå eller ligefrem kører baglæns. Det tilsagn vil jeg i hvert fald gerne give.

Kl. 19.35

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Vi vil da gerne sige tak til Socialdemokraterne og SF for det her initiativ. Vi mener faktisk, at det langt hen ad vejen er et godt forslag, som kunne være med til at skabe dynamik i yderområderne for de små og mellemstore virksomheder. Tilmed er det også en fin finansiering, idet den er ret attraktiv, da en del af midlerne, halvdelen, kunne komme fra EU.

At regeringen så nedprioriterer direkte erhvervstilskud, er jo en holdning at have, og det er på den måde også o.k., men det er i og for sig så liberalt, at det skævrider konkurrencen, idet der jo er flere andre lande i EU, som nyder godt af de her gode ordninger.

Jeg havde egentlig håbet på, at denne dag i Folketingssalen kunne ende med en stor enighed om at tage et lille skridt i den rigtige retning. Vi har diskuteret landdistrikternes udvikling, vi har diskuteret støtteordninger til sukker, og nu skulle vi så diskutere de her landdistriktsstøtteordninger. Egentlig synes jeg, det hele ender i en stor disharmoni.

Vi vil gerne gøre noget for landdistrikterne. Der er ikke flertal for at afvikle støtteordningerne, når det gælder sukker, der er formentlig ikke flertal for at indføre en støtteordning, når det gælder erhvervsudviklingen. Så egentlig synes jeg, at det hele ender i disharmoni. Men lad nu det være.

Lad mig konkludere på mit korte indlæg her, at Kristeligt Folkeparti støtter forslaget. At der så kan være nogle nuancer, noget omkring finansiering, der skal falde på plads, må vi jo så se til, men vi støtter forslaget.

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Ole Vagn Christensen.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg synes, at vi har haft en god debat. Jeg synes også, at vi har fået nogle ting trukket op. Vi må konstatere, at der er et stort flertal i Folketinget

for de intentioner, der ligger i, at der skal gøres noget for de små og mellemstore virksomheder.

Det er jo stort set sådan, at hvis finansieringen havde været på plads, som det blev sagt fra Dansk Folkepartis side, så havde der været et klart flertal her i salen. Jeg synes, det lyder godt, at vi er i stand til her i Folketinget at kunne sætte fokus på et område, hvor vi faktisk har haft nogle erfaringer, og hvor andre er kommet og har sagt, at der er man gået for hårdt til værks fra regeringens side.

Jeg synes også, at det er godt, det, som har været rejst i den her forbindelse fra hr. Martin Lidegaards side, om, at man simpelt hen gør noget aktivt og ikke kun gør noget passivt, når det drejer sig om, hvad vi i fremtiden skal gøre omkring landdistrikterne og landdistriktsstøtten.

Det gælder også hele det spørgsmål, som jo også ligger inden for det, vi her har behandlet, nemlig spørgsmålet om mangfoldigheden i fødevarerindustrien, at man sådan set godt tør lave det differentieret fra de store og så til de små virksomheder, fordi man erkender, at vi ikke kan undvære de små og heller ikke det udviklingspotentiale, som de er i besiddelse af.

Så derfor må vi håbe, at regeringspartierne og regeringen også har forstået signalet, som her er blevet sendt, synes jeg, med en direkte adresse.

Jeg håber også, at vi under udvalgsbehandlingen kan tage nogle af de synspunkter op, som jeg bl.a. har forstået der kom frem under Venstres indlæg omkring situationen, for det kunne jo godt være, at den slet ikke er så fastlåst.

Kl. 19.40

Det må vi jo få afklaret, når vi kommer til udvalgsarbejdet, men foreløbig har jeg god grund

til at sige tak til S, SF, Det Radikale Venstre, Enhedslisten og Kristeligt Folkeparti og så også for et betinget ja, som vi sådan set fik fra Dansk Folkeparti. Og så håber jeg, at V og K kommer til besindelse.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Lissa Mathiasen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 23. april 2003, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 19.41